

Adolescència

SOLA. La Judit comparteix habitació amb la Sara, però ja ha començat a demanar una estança per a ella sola, com té el seu germà.

Cansats de compartir habitació

Joves que reivindiquen el seu espai

Els adolescents reclamen un **espai propi** per poder mantenir la seva **intimitat**

GEMMA CASTANYER

FOTO: PERE VIRGILI

Poder penjar els pòsters que més els agraden; disposar de temps il·limitat per llegir, escriure o parlar amb els amics; decidir on col·locar cada objecte; convidar els més íntims; pintar-se i mirar-se al mirall sense control ni justificació. Són molts els motius que els porten a voler una habitació per a ells sols. Però molts adolescents l'han de compartir amb els germans, els agrada o no. ¿Com es pot afrontar i gestionar aquesta reivindicació? Experts i educadors ens apunten algunes claus.

“Vull una habitació per a mi sol!” Sembla una petició prou justificable per a un adolescent que ha crescut en la societat del segle XXI, però és un luxe recent i gairebé exclusiu de la cultura occidental.

Ho explica amb tota mena de detalls Carles Feixa, catedràtic d'antropologia social de la Universitat de Lleida, a

l'estudi *La habitació de los adolescentes*, en què recorda l'origen i l'evolució d'aquest indret tan preuat pels nois i noies d'avui: “Històricament els joves mai no han disposat d'un espai privat”, explica. “Ni en la societat rural (en què tothom dormia a la mateixa estança), ni en el procés d'urbanització (en què feien vida a fora el carrer), ni tampoc en la societat industrial els joves han disposat d'un espai propi, i menys encara sense interferència dels pares”, apunta.

És, doncs, durant el segle XX que l'habitació es converteix en un espai en el qual poder construir lliurement la pròpia identitat, sense sotmetre's al control patern.

Per Feixa, es tracta “d'un espai d'autonomia dins l'espai domèstic”, que ha viscut tota mena de transformacions: “Des de l'habitació tradicional, on el jove dorm sol o amb un germà, fins a la digital, on curiosament en lloc de ser un lloc aïllat i de reclusió és un àmbit de comunicació

amb l'exterior gràcies a les xarxes socials i el mòbil”.

“A casa tot és de tots”

L'habitació de l'adolescent ens pot explicar, segons Feixa, molts detalls de la vida i les experiències dels nostres fills, però si no hi ha un cert control sobre el seu ús, podem convertir l'estança domèstica en un amagatall perquè el jove s'acabi comunicant de la família. Ho exemplifica amb el cas dels amics d'un noi de 18 anys que “dinen fins i tot a la seva habitació perquè allà ho tenen tot: internet, la televisió, el telèfon i un aparell de música”. A casa de Teresa Baqueró aquest extrem no ha arribat i tenen clar que l'evitaran al màxim. La Judit, la seva segona filla, de 9 anys i que comparteix habitació amb la Sara, de 6, ha començat a reclamar un espai propi per disposar d'un escriptori i una tauleta de nit: “Ho atribuïm al fet que el seu germà gran té una habitació per a ell sol amb un

No compartir habitació és un luxe recent i gairebé exclusiu de la cultura occidental

petit despatxet. Ella cada dia ha de plegar la seva tauleta per desplegar el llit, perquè, si no, no podria dormir”, explica la Teresa. La reivindicació de la Judit té poc a veure amb la necessitat de disposar d'un espai íntim i privat, més aviat respon a un desig d'assemblar-se al seu germà gran: “Quan un dels tres marxa de colònies, els altres es reorganitzen i dormen en altres habitacions”. La Teresa té clar que a casa “tot és de tots” i, per això, quan sent la famosa frase “aquest és el meu territori i tu no hi pots entrar” reacciona ràpid: “No m'agrada que es tanquin, ni que utilitzin el dormitori com a espai privat. De fet, als armaris de l'habitació del gran hi guardem les joguines comunitàries, i les nenes hi entren sempre que volen per agafar-les i jugar-hi”.

Compartir és divertit

Si en els pròxims anys la Judit no es mostra gaire insistent en la seva petició, de moment continuarà

compartint habitació amb la Sara, amb “qui s'ho passa d'allò més bé parlant, jugant i explicant-se de tot”, apunta la Teresa. “Exerceix una mica de mare i l'ajuda en tot el que pot. Pitjor seria haver de compartir habitació amb l'àvia, com li passava al meu marit. Ell m'explica que sempre es queixava que tenia els peus freds i sovint respirava molt fort! Allò sí que devia ser complicat”, explica somrient.

Victòria Cardona, mestra, orientadora familiar i autora d'*Un estrany a casa* (Ed. Pòrtic), recomana el fet de compartir per guanyar en empatia i aprendre a tenir més paciència. Per Cardona, mare de cinc fills que “sempre van dormir en un mateix dormitori”, els germans que dormen junts “aprenen a escoltar, comparteixen preocupacions, es veuen obligats a cedir i se senten acompanyats”. Eduard Estivill, doctor especialista en els trastorns del son, apunta que compartir pot resultar positiu si cada germà “conserva un petit racó diferenciat que senti com a propi”. A més, dormir junts obliga a seguir uns horaris correctes i constants, encara que l'edat sigui diferent.

No tenim prou espai

Què es pot fer quan, agrada o no, a casa no hi ha prou espai perquè cada fill disposi de la seva habitació? Segons Cardona, no cal excusar-se, “amb diàleg i una argumentació raonada han d'entendre que aquest desig no serà possible i que hauran de buscar fórmules per continuar compartint habitació amb la màxima convivència i sintonia possible”.

Si la casa és prou gran perquè cada fill disposi del seu propi dormitori i els pares decideixen que sigui així no hi ha d'haver cap problema si se segueixen una sèrie de pautes que poden afavorir la comunicació i mantenir els horaris i les normes de la família. Victòria Cardona les resumeix en quatre punts: acordar horaris d'estudi, d'àpats i de connexió a la xarxa (en cas que tinguin ordinador dins l'habitació); controlar que no s'aïllin i mantinguin les regles de joc establertes; atorgar-los responsabilitats de manteniment i ordre del seu espai, i, finalment, pensar si la marxa del germà gran afavorirà o perjudicarà el petit. ■

